

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Legatus Apostolicus, Sev Concionvm, De Iohannis
Baptistae, Magni, Adversus Incestum reliquaqué peccata
Herodis, Libertate, Notae**

Bosquier, Philippe

Coloniae, 1612

Echo Concionis XV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56132)

ECHO
CONCIONIS XV.

THEMA Dicebat enim Iohannes Herodi: Non licet
tibi habere uxorem fratris tui. Marci 6. Matth.
14.

Falsa repetitione vsitata, sic propositum;

Dicendum
hodie mihi { 1. De ijs exemplis, quae ex S. Scriptura, pro
Herode contra Baptista proferruntur;
Quis sit ipsis respondendum;
3. De ijs quae tolerantur. Et accessum viri
ad uxorem alterius adhuc vivientis vt
hic, nunquam toleratum. AVE.

I.

De ijs exemplis, quae ex S. Scriptura, pro Herode, con-
tra Baptista am, proferruntur.

Quamquam (Auditores &c.) cuius Probo plus fa-
tis esse istud Magni Baptista apud Regem Herodem
ten factum, seu praedictum, Non licet tibi &c. vt quon-
dam Pythagorae Auditoribus, pro omni ratione fuit
vox ista, MAGISTER DIXIT, aut IPSE DIXIT:
tamen quoniam in Ecclesia Reprobi Probis permi-
xii sunt, qui forte adhuc pro Herode contra Bapti-
stam pro Rege, contra Concionatorem Curiae, quo-
sunt, quaque iniuria (vt sit) ore tumido delitigunt; cu-
vt ipsis falsificasse, nihil qua fieri potest praetermittē-
do, cum vnde de eorum Regis remere, & citò videar
indicasse; libet hodie (mihi vobis displicet) proferre,
quid male cause Tyranni huius peiores patroni cau-
sari rursus possint (quamuis

Quosdam
forte tue-
ri Hero-
dis factū,
sanctissi-
morum
exemplis,

Cum in parociano non hanc peior erit. Illos audiamus. Ouid. lib.
Vi Herodi omnia non liceant, licere tamen saltem, & Crisost.

volunt, habere Herodiam uxorem fratris sui.

Proferunt etiam { 1. Davidis,
& scripturis { 2. Abrahamae &c.
exempla { 3. Osee.

Sicque inde argumentantur;
* Quod exemplo fit, id etiam iure fieri putant, ait Cic. l. 4.
Sed ep. 3. famil.

Sed Herodes non habuit alienam sine ex
& multis & illustribus; Ergò.

* ij. *Parum* in paribus, paria eademque meriti
privilegia, & par, paria dicendi faciendique, libe
Sed Herodes Dauidi Regi, cui licuit aliqua
vxore uti, par fuit; Ergò & Herodi licuit habere
nam.

* iij. *Quod minoribus*, & gregarijs hominibus
quis licere egregijs eximijque Regibus negati
* iij. *quod Prophete* sancto, & ad perfectiora
lora charismata æmulanda obligato, licuit, quib
gi non licere adfirmet?

At Oseam cum fornicaria dormiuisse, norunt
pi & confores, norunt pueri, qui nondum are
tur. Ergò.

J. Regum
Dauidis,

* 1. *Dauidis* ergò & Absalonis exempla primò
ferunt, ut sceleri Herodiano similia.

Dauid enim ad vxores antecessoris sui Regi
gressus est.

2. Reg. 12. *Dedi tibi domum Domini tui, & vxores
mini tui in sinu tuo.* (ait Dominus) quod de Egè,
Michal, vel Rispha & Michal Hebrei intelligunt.

Ibidem. Patrem proles sequuta. Nam de Absal
ita Nathan, vice Dei, ad Dauidem; *Tollam vxores
in oculis tuis*, id est, tibi viuo ac sano; & *dabo pro
tuo*, id est, filio vteri tui Absaloni; & *dormiet cum
vobis*, in oculis solis hntur, seu publicè, quod non
multò ita contigit. De Absalone enim dicitur a. 16.

Et Absa-
lonis filij
eius.

16. *Ingressus est ad concubinas patris sui coram
rael in expanso sibi tentorio in regia domus Joab
suasu peridiosi Achitophelis.* Tyrannus ergò & p
ni paterni inuasor Absalon etiam ad Regis legem
& Patris clementissimi, qui penam capitis patris
tè à nece Amnonis illi remiserat; & quidem adha
uentus; & ò impudentiam! publice, ac velut in th
huc recto, vxores plures ingreditur, aburitur: p
dignum mille fulminibus caput? Et terra sustinet
Videte ergò (inquiunt) si Herodes etiam Rex & d
gitimus, vnam Herodiadem Philippi Regis vxoris

tigit, quam immeritò ab vno isto cucullato Eremita,
a Timone isto semihomine & inhospitali, publica
traductione vexerit, petulantissimeque pro Concio-
ne agitur, iterato isto murmure *Non licet tibi &c.*

Ergone hominis Dignitate parisi, impar erit viuè-
diligentia?

Ecquo tandem putat aquæpotor iste, Herodem
Dauidè, aut Absolone inferiorem, vt saltem paria illis
non possit?

1. abrahami. Nam & is quoque pluribus simul v- **ij. Patriar-**
xoribus vsus. **charum,**
Abraha-
mi,

Genes. 16. Dixit Sara marito suo; Ecce conclusi me Domi-
nus, ne parerem; ingredi ad ancillam meam, si forte saltem
ex illa suscipiam filios... Qui ingressus est ad eam, vnde &
natus Ismahel. Audin' vel secundam vxorem, vel con-
cubinam?

Genes. 30. Iacob, cum Rachele vxore etiam infec- **Et Iacobi,**
cunda vteretur, paruit consilio Rachelis dicentis, *Ha-*
beo famulam Balam; ingredi ad illam vt pariat super ge-
mina mea, & habeam ex illa filios, vel (vt Chaldaica inter-
pretatio habet) vt pariat, & ego ero nutrix id est, vt (vul-
gus loquitur) ero mater Paris, buryratis & placentas
dabo non meis perlibenter: & genuit ex illa filium.

Neque id tantum ob sterilitatem omnimodam ab il-
lo ita factum, sed etiam ob fecunditatem iam tandè
cessantè. Legitur enim tum quoque ad ancillam Lia
accessisse, atque ex ea filios procreasse. Videtis Probif-
simos etiam quosque multarum mulierum viros
fuisse?

Nam Abraham iste quis, & quantus? Amicus Dei,
fator Hebræi populi, ac tandem ipsius Messia & Dei
nostri patens, homo iustissimus, martyr, exul, miser,
frequenter peregrinatus fidei nomine: nihilominus
etiam diues valdè, trecentorum vernaculorum, & ali-
quot cum illis nobiliorum animarum Dominus, aut
Regulo similis, aut Regulus.

Iacob autem an non fons Patriarcharum?

Vterque certe Herode nostro vel maior, vel mi-
nor, vel æqualis,

Si illi maiores, ad alteras ingressi, iure aiat Herodius quod adolefcens ille Terentianus, *Ego hominum facerem? Ego verò ita feci ac lubens: Quod fecit, fecerunt gnis autoribus, Principibus non modo Genti, sed Pietatis nostræ.*

Si minores, etiam inferat; Ego Rex in ordinem gar, quo ne homines quidem, etsi illi priuatis paratiores, Regibus tamen inferiores, constituerentur, faci populi, quam Regi, licuerit?

Illis, ad has ad illas ingredi licuerit, non multatissimam verò æquitatem.

Senec. in
Agemem-
none.

Si non *Lex alia solio est, alia priuato in toro*; saltem solio & Regibus non sit iniquior. Habere etiam conuulsi possint Reges Herodiadem & amicam vnam alteram, dulcia post curas graues ludibria.

Si pares; rursus arguet. Cur non de paribus eadem iudicia? Possint Reges cum Regibus in omni vita pæribus æquis procedere *Fræres enim sumus.*

3. Prophe-
ta Osee.

* 3. *Osee* Ierosolymitani. Illi enim licuit, imò diuinitus imperatum fuit, vxorem ducere, publicam, obdnam, mulam populi, id est multorum libidinis subactam meretricem, cuiusmodi saltem mea hercarissima Herodias non est, Regina Regis olim vni, sic & nunc mea solius & Regis vxor. *Dixit Dominus ad Osea: Vade, sume tibi vxorem fornicationum, & cetera.*

Osee 1.

Diuis enim Hieronymus scitè obseruauit vocem Hebraicam *Zennim* esse numeri multitudinis, non singularis, hoc est fornicationum, (non fornicationis, in quo modum vertunt 70. multò melius numero multitudinis versuri.) Itaque Vatablus *vxorem fornicationum, Castalion meretricem, Gulliputain* vertere.

Et obseruandum monent Iurisperiti, meretricem non esse, quæ cum vno aut altero, etiam pecunia accepta, se commiscet, sed quæ palam, & pluribus se prostituit. *C. Viduam XXXIII. dist. c. Meretricem XXXII. q. IIII.*

Sed hanc meretricem passim interpretes adpellant.

Thaidem ergo aut Laidem, ista referebat scilicet. Vt quondam famosa illa Anna Boulena, ob impudicitiam insignem, vulgo a Gallis adpellabatur. *Hac-* *nea*, seu equa Anglicana; ac tandem, cum in Regis Galliarum familiaritatem ascita esset, coepit esse vocari *Mula regia* (teste Sanderio, & alijs): sic vxor Hosee, a libidinibus vagis, *Equa* vel *Mula publica*, & stabula- *Sanderus* *li. i. de* *scismate* *Anglic.* *Liber gall.* *de marty-* *rio Mariae* *Stuarie* *Scotorum.* *Gell. li. 17.* *noct. c. 15.* *de Ellebo-* *ro.*

na, cuius paruo aere mercabilis, & locanda, poterat adpellari. Fuit illa, *mulier in ciuitate peccatrix* maxima. Fundum igitur tam communem etiam arare iussus Propheta.

D. Thomas 2. 2. qu. 164. art. 2. ad. 2. videret dicere, Hoseam cum non vxore dormisse. Ergone (inquit Rex Herodes) hoc licuerit homini isti, & puato; & obseruandae legis Moisaicae pariter mecum debitoris; & cui sanctae ciuitatis Ierusalem; & Prophetae, id est, homini, quem ceteris religione, mortificatione, & sanctitate longe antecire oporteat, mihi autem Regi, per vnum Eremitam stultum istum, (cui caput Elleboro candidissimo in media Anticyra fumendo dignissimum) per vnum hunc seditiosum, & filium Sacerdotis, non liceat hanc quoque adire Corinthum, & cum Herodiade secundis quidem, tamen castis nuptijs recreari? O tempora! o mores?

AREgibus nunc plus mortificationis, ac disciplinae, syluestris iste homo, pilosus, ac pellitus, aqua potator & locustiuorax, *zelum* quidem habens, sed non secundum scientiam, quam a Prophetis suis Deus, exigit?

In qua tandem vrbe, aut sede, hic Eremita disputat? Monachum (credo) ille me secum, ex Rege, fieri iubebit de repente, & cilicium aut cucullum, pro purpura, gerere, qui tam angustis finibus regiae vitae licentiam terminat.

Haec aut similia (Auditores) vel ipse Herodes pro se, vel patronus aliquis venalis linguae pro Herode, ab his exemplis, possit inferre.

II.

Qui si ipsi respondendum.

A a s

Scd

Sed in promptu sunt responsa. Ordinem tamen mutabo, sequentibus ordinem temporis, ut de Patriarchis tempore, etiam prius loquar, primum de Abrahamo & Iacobo; deinde de Dauide; tandem de Christo ipso.

* 1. De Abrahamo &c. sic iudicis officium est, ut res, pro arcerum Quereve. Ouid de Trist.

Sed refelli differētia remporum; Gracianus 2. p. Decret. c. 32. q. 4. art. 2. Hinc dicitur, respondetur, pro varietate temporum, varia dispensatio Conditoris.

Abrahamus ergo & Iacob non peccarunt, quia legem illa perpetrarunt.

- Excusat istos 1. Legislatio nondum facta,
- 2. Consuetudo,
- 3. Dispensatio,
- 4. Intentio recta.

Exeufari- que Patriarchas. * 1. Legislatio &c. Virtus enim peccati, lex. Tolle legem & peccatum non erit.

Quod nulla lex in contraria Peccatum non cognoui, nisi per legem. Peccatum est alicuius inobedientia precepti cuiuscunque.

D. Ambr. lib. 1. de Abraham c. 4. Considera primum quod Abraham ante legem Moysi, & ante Evangelium. Nondum ergo interdictum adulterium videbatur. Nam tunc minus ex tempore legis est, quae crimen inbibuit. Nec ante legem ulli est rei damnatio, sed ex lege. Nam ergo in lege non misit Abraham, sed legem praeuenit. Deus autem in Patriarcharum conjugium laudauerat, non adulterium damnauerat.

Hoc responderit, qui adulterium fuisse aut curat uxore dormire, admiserit; quod nolim, ne adulterii fenestra aperiatur.

Steriles quicunque; hoc praetextu ad ancillas conuolauerint.

* 2. Consuetudo Polygamiae, quae tum à Lamech in exemplo vigeat.

Nam opinio plurium communior veriorque est, quascunque; feminas Patriarchae adtigerunt, videri potest, non primorum fuisse, sed secundae classis eas sub Sarra, & sub Lia & Rachelis, alias sub alterius heret dominas.

Ante contraxisse, quàm duxisse, & quidem vel confilio priorum vxorum, vel consentu vt plurimum. Vnde & subditur, Dedit Agar ancillam suam viro suo vxorem.

In hanc & ipsi viam genium abierant, & vi consuetudinis abrepti sunt.

D. August. Sufficiendæ prolis causa, erat vxorum plurimùm simul viro habendarum inculpabilis consuetudo.

Idem c. 47. li. 22. contra Faustum. Obijciuntur Iacob quatuor vxores, quod quando mos erat, crimen non erat.

Idem li. 15. Ciuit. c. 16. Ad humanum enim sensum vel allicendum, vel offendendum, mos valet plurimum.

*3. Dispensatio diuina, quæ consuetudini antecellit, creditur etiam accessisse.

Ex. de Diuortijs c. Gaudemus. Nunquam alicui licitum simul plures vxores habere, nisi cui fuit diuina reuelatione concessum. Vnde propter hanc causam Patriarchæ & alij viri iusti, qui plures leguntur simul habuisse vxores, ab adulterio excusantur.

*4. Intentio recta. D. Ambr. vbi sup. Abrahamo non ardore aliquo vagæ succensu libidinis, non petulantis formæ captus decore, ancillæ conubernio coniugalem post habuit thronum, sed studio quærendæ posteritatis, & propagandæ sobolis. At huc post diluuium caritas humani generis: erat etiam religio, ne quis non reddidisse videretur debitum naturæ. Denique & Loth sancti filia hanc causam quærendæ posteritatis habuerunt, ne genus deficeret humanum, & ideo publici muneris gratia priuatam culpam prætexuit.

Promissum erat Abrahamæ (ait Gratianus 2. p. Decret. c. 32. q. 4. art. 2.) quod in semine eius benediceretur omnes gentes; promiserat se quoque daturum semini eius terram peregrinationis suæ. Cum ergo, cæteris in Idololatria relictis, Abraham & filios eius, in peculiarem populum, sibi Dominus elexisset; ritè, multarum fecunditate mulierum, populi Dei multiplicatio quærebatur. quia in successione sanguinis, erat successio fidei. Vnde in lege dicebatur: Maledicta sterilis, quæ non reliqueris semen super terram. Hinc etiam Sacerdotibus coniugia decreta sunt, quia in successione familie, successio constabat officij.

iii.
Quod priuilegium diuinum,

iii.
Quod finis speciosissimus.

Dent. 7.

Hoc

Plant.
Quæ in
Herode
non paria

Hoc naturæ dabat; hoc Religioni; Huic, ut præminata cresceret; Illi, ut non deficeret, ut velut nem redderet, & *hostimentum, operam pro opera*. Ratum Naturæ dabat.

* Herodes autem hic noster Herodiadis concubitus tempore vixit? nunquid sub lege & Moysè, quæ teritium veritum iam diu clarigauerant?

* *Coniunctum* linem non bonam, quàm iam pridem superueniens abrogauerat, ille postliminio conuersionem reducebat.

* Deinde; Dispensationis nullum diploma Herodes nullum diuinæ reuelationis argumentum. Quomodo enim? An, ut tam corrupti hominis multa, ex malis vxoribus, prodirent simulacra? Bona bonorum pagatio est. Egregia verò planta Herodes iste, ut pulcherrimam feminari debuere.

Malitiæ potius suæ ipse Herodes terminus & mes extremus esse debuerat, aut stirpis suæ vitium furculus.

* *Invento* verò quæ? Sola, sola *Mulieris specie* (sola) decepit te.

Quamquam, nec satis vlla, vel rectissima, in totum, factum excusauerit.

Qui negat; Catholicis, ad vagos concubitus conuoluit, portam late & bipatenter aperit. Quocirca nimis se numero rarefcere. Hæreticos subreleuare, nimis aduerrent, polygamiã amplectentur.

Sed & Monachis & Sacerdotibus. Arguantur enim forsitan plerique mulierosiores, nolle se magis quàm Abrahamum, videri, Naturæ debitum vel *hostimentum* illud non reddidisse: nolle, Sacerdotalem aut monasticum ordinem, perire.

Dispensationem ergò Dei oportebat accessisse.

Vbi autem tibi illa ô Herodes? Ecquod profert tibi diuinæ reuelationis argumentum: quod vel legitimissimum signum, fuisse voluntatis aut indulgentiæ diuinæ, ut alteram; ad tuam, tibi adiungeres, & quæ alteri raptam, & quidem fratri tuo?

Matth. 16.

Caro, Caro & sanguis reuelauit tibi, non Pater cælestis. Acquis.

Atque illi magis carni & sanguini, quam rationi, & legem tuam quam legi Moisaica; quam Baptista Dei; quam Prophetæ, quam Dei legato iterumque iterumque repugnanti, & inculcanti iurum Non licet tibi &c.

Videtur, Auditores, ut Herodi exculpando nihil proficit, Abrahams & Iacobos produxisse?

* Denique, ut non dispensationem, non rectam intentionem, non morem, sed humanum aliquid quale tu, & Abrahamus & Iacobus essent sequuti (Serenissime Rex) speciosiores tamen sunt, & veniæ propiores, Patrum illorum voluptates, quam tuæ. Faciam vides, imò ut manu tangas.

Sed nec astra paria illorum, & Herodis.

* Non enim illi ad alienas ingressi, sed ad solutas, & ut ad ancillas & dominij ipsorum, tamen, quæ copula spectatur, adhuc iuris sui, nulli nuptas, nulli desponsas.

Tu verò Rex, ad alienum & coniugatam, & quidē scitis tui, ad Reginam, magna Curia totius infamia. Per lucet omne regie vitium domus. Seneca.

* Illi ad domesticas ingressi nullius scandalo; tu ad traductam, omnium offensione.

Si non castè illi, saltem castè: Tu, nec castè nec cautè. Plena Galilea

* Illi ad suas & iuris ipsorum proprias, iure gentium; Tu ad raptam, ad Reginam: iniurius pudicitia, iniurius libertati.

* ij. Illi consensu, imò hortatu, ac precibus vxorum suarum, ad ancillas ingressi sunt. Intra (aiebat Sara) intra ad ancillam meam. De Iacobo etiam subditur; Dedit illi Rachel in coniugium, vel (ut Chaldaica interpretatio habet) in vxorem. Humanitùs, Volenti non fit iniuria.

Tu autem (Serenissime Rex) Herodiadem non ante expugnare & trahere ad impias nuptias: nuptias? imò verò ad manifesta adulteria, ad incesta (ignoscat queso Maestas tua libertati, quam & vis Veritatis, & ius Legationis meæ mihi extundit) potuisti, quam promississes Romam proficiscens, te mōx à reditu, iustam tuam vxorem Aretæ filiam, volentem nolentem repudia-

repudiaturum, locumque Herodiadi vacuum facerem.

Repugnat vxor, repugnat Aretas Socer, imò in eò æquo campo, vt collatis signis tecum prælium

Non igitur neq; idem, neque simile Abrahamæ Iacobi factum cum tuo, vt illud prætexas, vt paria paribus licere.

Ergò meritò in te Baptista declamitat suum, licet tibi &c.

Pro Dauide contra Herodem

* 2. De Dauide. Dissimile quoq; esse illius factum Herodiano.

* j. Raptus enim nullus in Dauide. Quas habuit uino dono, itaq; & iustissimè, accepit. Dedit uero Dominus ore Nathanis loquens) *donum Domini tuæ vxores Domini tui in sinu tuo. 2. Reg. 12.* Nec villam tuam us gratia toro aut domo expulit.

Tua verò (Serenissime Rex) Herodiadem, imò tuam, sed quam habes, quis tibi Superiorum dedit, quis hominum? Maritus Philippus? an Aretas Socer? Sed & vxorem quoq; tuam primam illius ergò exulisti.

Certè Socero ista non placuisse; acies eius in campo ordinate, pæres aquilæ, & pila minata, & signa explicata quæ videntur, tubarum & tympanorum soni, qui in Aretæ castris aduersum te sonantur, clarigando vociferantur.

Quamquam neuter, nec alteruter, nec vterque, homines simul omnes, illius accipiendæ, alterius merita & nolentis abigendæ potestatem tibi facere potuerit.

Quod enim Deus coniunxit, homo non separet.

Vxorem ergò contra fas Socero remisisti; vxorem Marito truxisti, vt faceres concubinam.

An fortasse Herodiadem ipsam se tibi dedisse iudicabis?

Sed quid sui dare potuit, quæ, quanta quanta nil sui possedit, sed tota viri fuit? Quæ tandem se permittunt alienum dari, accipi?

Mulier corporis sui potestatem non habet, sed vir, ut possit

postolus.

Quod ergò dari ab illa non potuit, non potuit aut iuste a te accipi, aut iustè retineri.

*ij. *Defuncti Regis vxores fuerunt, & viduæ quas dicitur David duxisse.*

Herodias autem tua (ò Rex) adhuc Philippo marito viuo & sano vtebatur, cum a te raperetur.

*iij. *Moltes fuerant Davidis, quorum ille viduas dicitur sibi adiunxisse.*

Philippus autem, cuius tu Herodiadem nunc habes, & frater tuus, & amicus, & tunc hospes tuus, cum tu illi ouiculam vnicam raperes, vxorem charissimã, quæ erat tibi sicut filia.

Quantum furti, & doni discrimen! Donantis se meretriculæ, & adulteræ; & donantis Dei viduas hostium, & defunctorum! Donantis sua, & donantis aliena! 2. Reg. 12.

Quantum discrimen ducentis viduam, solutam à lege viri, & libertati suæ redditam, vt cui vult nubat; & ducentis mariti adhuc viuentis vxorem!

Quantum discrimen hostis & hospitis! fratris, & peregrini!

Nullum igitur (ò Rex) ab hoc Davidis exemplo, tibi præsidium.

Vt ad Christum vsque, legisq; Euangelicæ clarigationem, vxores simul plures habere licuisset; nunquã tamen licuit alienam.

Durum istud *Non licet tibi &c.* idcirco maximè Baptista in te detonat, quod sis Duumvir, aut maritus duarum; sed quòd sis, aut dici velis, vir fratris & adhuc alienæ.

Itane? vt Herodes? Rex Mosaicis legibus institutus, Egyptijs ipis sit irreligiosior? Romanorum amicus, Barbaris inurbanior?

Egyptios. n. certè ferunt, olim aded ab adultetijs abhoruisse, vt mallet antè maritum, quouis modo, è viuis tollere, quã illius adhuc viuentis vxorè adtingere. Vxorem viuo marito eripi, aut fœdari, grauius quàm ipsam ante occidi, opinabantur.

Du-

Dubitas? Fidem facit vox illa Abrahæ, in Ægyptum ingressuri, ad Saram uxorem: Non pulchra sis mulier, & quodcum viderint te Ægyptii vi sunt; uxor illius est, & interficient me, & te retinebunt. Dic ergo obsecro te, quod soror mea sis: ut bene sit propter te, & uiuat anima mea ob gratiam tuam. Gen. duodecimo.

Quin & Abimelech ipse Ægypti Pharaon, ad alienam contactu abhorruit, ut Abrahæ suam Saram mox reddiderit, & uxorem eius esse intellexit. Ibid.

Rex autem Galilææ Herodes, homo imbutus in Moyse tam seridè adulteria prohibente, etiam in adhuc uiuentis uxorem apud se habebit? Non licet tibi ò Rex habere eam; Reddes eam Philippo filio me audies, aut dimittes uolentem, nolentem, ueniam ut ad virum redeat, aut quo collibuerit tamen, certe apud te non sit.

Dici quoque possit: Dauidem hic peccasse. Est quispiam neque admodum Neotericus, indoctus, qui asserat, polygamiam quamlibet licitam, nunquam tamen ipsi Israelitarum Regibus fuisse concessam, & faciliè concedat etiam hinc Dauidem deliquisse. Adire saltem virum doctum sua re resonantem.

Iohannes Salelberienensis Policratici libro 4. cap. Reges perpetua prohibitionis laqueus tenet, & a plura uxo un amplexibus arcet, & cum in alijs, plures uos esse, licitum fuerit; in Regibus perpetuo, ut una uxor obuiuet.

Ibidem. Nec uxores Dauid quisquam obijciat, qui in hoc, sicut & in multis alijs, speciali priuilegio gaudet, et faciliè concesserim, quod & ipse in hac parte deliquit.

Si priuilegio facit, prode & tuum, quod nisi prode, aut inuacienter, Non licet tibi &c.

Si nullo priuilegio, sed hic etiam, ut alibi, deliquit nihil facis, ò Rex, proferens sordes illius, ut purget uas.

* Sed ab Absalonis publico concubitu, cum Dauidem

patris sui concubinis, quale sit Herodi p̄s̄fidium, e-
tiam videamus.

Abiaon (inquit) *ingressus est ad concubinas patris sui, in*
oculis eius & coram vniuerso Israel, & dāte illi Domino:
Tollam (inquit) *Domini per suum Legatum Na-*
thanem vxores tuas in oculis tuis, & dabo p̄oximo tuo &c.
Dabo

Abfaloni factū
nihil Herodi pa-
trocinari,

Cūr ergō ad vxorem fratris quidem non etiam Pa-
tris, ego Rex ingredi non aulim, & publicē quoque
domi habere: Filio Regis rebelli plus liceat de Patris
ut vxoribus, quam pio Regi de vna fratris vxo-
re

An personarum iniquus acceptor Deus?
Fateor (Serenissime Rex) eō sceleris Abfaloni proces-
sit, quō nōndum Maiestas tua. Malus peiori compa-
ratus, bonus adparet.

*i. *Abialon* enim alienas plures simul; Tu vnicā oc-
cupasti;
*ij. *Abfalon* etiam Patris vxores, Tu fratris vxorem
viciasti;
Ille, ille & Numero, & Grauitate peccatorum, te
vicit.

Itaq; *recedere* forsitan possis (Domine mi Rex) *iusti-*
fecus ab illo, id est, illi comparatus, iustus adparebis,
aut certe minus iniustus.

(Malum enim maiori malo compositum, p̄nē bo-
num videtur.) Iustus certe reuera non eris, quod vnū
hic quaritur, non vter iniustior.

Imō (sine, vt pace dicam tua) est aliundē causa tua
peior illa Abfaloni.

*i. *Concubinas* enim Patris ille tantum, seu propriē
dictas (quod malim:) seu secundæ classis vxores; Tu
(Rex) heram, Dominam, Reginam præcipuam, ac for-
tē vnicam fratris tui vxorem rapuisti, incaustauisti.

Herodem
aliqua
plus pec-
casse
quam Ab-
salonem.

Dicrem & captiua fuisse, & lus belli permisisse,
nisi Christianus essem: nisi etiam filij in Patrem bel-
lum illud fuisset palam iniustissimum.

An non tibi grauius, quempiam Dominæ, quam
ancillæ stuprum obtulisse?

Vlyssi (opinor) molestius fuit, in vxorios quam in ancillarios incurrisse.

ij.
Quod vni
cā vnus,

* ij. *Ille abundanti rapuit; tu vnicam habentem.*
An non & iniuriosius, mopi de parculo, quā vici, de pleno horreo, quicquam rapuisse?

An æquē molestum Craio talentum, aut Polio annulum amisisse, ac Euangelicis illis viduis minuta, vel drachmam vnā?

Si paria sunt illa, cur Nathā, vel ut amplificetur de Dauide polygamo, vnicā præterea Vix imo mo tollente, ita dixit; *Pauper nihil habet; omnia ter ouem vnā parulam &c.* id est vnicam vxorem habens: *Diues habebat oues, & bones plurimas & ad id vxores, & concubinas plurimas?*

Cur Rex, Imō, cūr & ipse Rex reus, auditis illius scius tamen de se fabulam narrari) iratus magis aduersus hominem illum nimis, mox dixit ad Nabon, suo se condemnans; *Vixit Dominus, quoniam frater suus est vir qui fecit hoc. Ouem reddet in quadruplam &c.* Reg. 12.

Gravius igitur parum habenti torum tollere, quam abundantanti plus quidem paruo illo toro, sed non tantum.

iiij.
Quod con
silio nul
lius,

* iiij. *Suasit Achitophelis, Consiliarij illius admittentis, cuius consilium quasi consilium Dei passim habebat fecit Absalō, arbitratus fortē non peccare in eo, quanto autore perpetraret; Tu verō (Rex) Herodotus istam Philippi, sola libidine victus, vicisti, abduci &c.*

Est aliquid posse dicere, *Serpens decepit me & mulier dedit mihi de ligno, & comedi*, id est, aliquo culpa transferre, in socios, in Consiliarios &c.

iiij.
Quod nul
lius dono

* iiij. *Dono Dei, ita Patris cum Bethsabe adulterio censer fumans adulterium, adulterio filij cum vxoris, vlciscentis illas habuit Absalon. Tollam (ait) Deus ad Dauid) vxores tuas, & dabo proximo tuo. Absalon tu illud Dabo?*

Nil iustius, quā quod datur, obtinetur.

frate proverbio dicitur) maximè cum à Deo datur, cuius sunt, quæcunque sunt (vnde & Ægyptiorum vasa, etiam tantum mutuo accepta, potuerunt filij Israël licitè retinere, & in hæreditatem gentium, vt Chananæorum &c. deindè intrudere, ac possidere)

Tu verò (Rex) cequam pro raptu Herodiadis, talem Dei donationem possis proferre? Quas Dei, de Herodiade rapienda & quasi deuirginanda, minus aut prænuñtiationes, vt de Davidis concubinis?

Deindè, quæ Philippi fratris adulteria, qui incestus, quæ culpæ producuntur, vt tuis adulterinis incestibus debuerint vindicari, & quasi clavis clauo pelli?

Contra, Philippi fratris tui amabiles mores, atque innocentiam quis nescit?

Atque, vt fuerit Philippus, qualis vel ipse David; tamen Regis alterius non fuit, de Rege non suæ iurisdictionis penas sumere.

Nullum est patris in patrem imperium.

Quamquam, nec ista Dei donatio, nec ipsa Patris adulteria, Absalonem neque à toto, neque à tanto exculant lenio meo.

Absalonè tamen nullo modo excusari.

*) Non Patris adulteria; quoniam filij non fuit, non legitimè autorati, Patris peccata castigare.

ij. Non Dei Donatio, quoniam ea non semper iurisdictionem dicit, aut alieni dominij in nouum dominum iustam translationem, sed læpè aut solam permissionem, & non impeditionem euentus; aut potestatis & virium concessionem illi, qui quod Deus ipse præminatur, est effecturus; aut directionem alicuius malitiæ futuræ, in penam alterius præterita.

Donatio Dei illi facta, vt intelligenda.

Dare pro concedere: & non in contrarium niti, apud Latinissimos quoque reperias.

Ouid. li. Metam.

Da mihi perpetua genitor charissime (dixit Daphne ad patrem) Virginitate frui, id est, per mitte mihi coolibem ritam viuere.

Diuus Augustinus in Enchirid. cap. 102. De
dam voluntates suas, utiq; bonas, implet per malos
voluntates malas, sicut per maleolos Iudeos; bona
sate Patris, Christus pro nobis occisus est.

Magister sent. lib. 1. distinct. 48. f. a. Sciendum
quod aliquando mala est voluntas hominis idem
quod Deus vult fieri... velut si malus filius velis mori
velit etiam hoc Deus.

Absalon ergo, mala voluntate tunc implevit
nam voluntatem Dei, Dauidem sic iuste per in
am filij punietis, & malè ille voluerit, & fecerit,
Deus benè optimè.

Qua aliquod eas, ille actus Absalonis fuit, & ve
na peccati, & opus Iustitiæ, benè voluit illum
Absalon verò illum malè voluit, & qua sibi voluit
& qua patri materia cordolij, & qua populo
sio audacius coniurandi, fuit.

Hoc modo dante Deo, ad patris cõcubinas
sus Absalon, certè culpa ingenti non vacat.
Natura malum, peius tot peruersæ intentiones
bant.

Certè Absalonem peccasse, diuinæ ultiones
multo post subsequuta, nempe, suspendium, con
sio, & mors, quæ omnia è quercu pendens pallidè
demonstrârunt. 2. Reg.

Itaque, nec hinc vllum causæ tuæ (ò Rex) san
mum patrocinium.

Nullum, nullum; non etiam si obstinatè reser
ista Absaloni licuisse, & Deo dante, id est probum
& iubente, patris thalamos sedasse (quod tamen
mo doctus concesserit)

Vt enim hoc huic causæ proficit; necessarium
rit te (ò Rex) ostendere aliquam etiam Dei vel
cessionem, vel iussionem, qua potueris Herodiani
fratris tui usurpare, ac tùm demum causa cadet
prista, qui sic tibi inculcat tædiosum illud suum
licet tibi etc.

Sin nullam ostendes patenter; audias oportet
tuerit

cienter, Non licet tibi habere eam.

*3. De Hosea nunc tandem, in cuius facto (vt olim Romani in triarijs, nunc Turca in Iunitzaris) totam spem belli Herodes, & causa summam reponit. Herodi nihil patrocinarit Osez factum.

Hoseas (inquit) tantus Propheta cum publica, meretrice contraxit; quidni & ego Rex, cum Herodiade?

O baculum arundineū! o luteam, imò & ramineā, indignamq;, in quam, rebus desperatis, Rex se recipi-
umunitionem!

Sebueri enim tota potest
vel digito, & momentis
leuissimis, vt

- 1. Infrizando,
- 2. Distinguendo,
- 3. Interpretando,

*1. Infrizando verè ductam à Propheta meretricem, sed dumtaxat per somnium, & nocturnam visionē, ita sibi visum facere. Si quis inficiatur

Ex Vatablo in Osee 1. Chaldaeus Paraphraustes dicit hoc dictum fuisse ipsi Osee in visione prophetica tantum, non re ipsa, quam sequuntur doctissimi Hebraeorum.

Sic Moses Aegyptius, & Rabbi Moses. Tradunt enim illi regulam huiusmodi: si quid durum, & a personatum decoro atque dignitate abhorrens, in sacro libro essendatur; non re ipsa, & verè factum fuisse, sed aut somno aut visione, atque mentis elatione fuisse representatum; vt illud Isaiæ 20. quod nudus & discalceatus incesserit &c.

Et alibi; quod Hieremias lora ac neruos parârit, & his collum induerit.

Quod idem; o. dies sinistro latere cubuerit. Significauerit igitur id rotum quasi dixisset: finge animo; vel, puta me vxorem duxisse meretricem &c.

Quid tum Regi, pro vero suo adulterio, à supposito illo & ficto propheta, praesidij?

Sed reuerentius agam cum Rege, quâ inficier aut negem

negem, omnino factum, quod adfirmatum.

Nam certe & *Rupertus* utramque, quasi probatam adtexit sententiam, vel quod res ita se habuit, vel spiritualiter, id est, per visum sine excessum, id probatum.

Et *Divus Augustinus* libro vigesimo secundo contra *Hum* cap. 10. vere meretricem ab *Hosca* ductam se putat.

Theodoretus vero, inuehitur etiam grauerat qui non ita contigisse contingunt, sed dum spiritualiter.

Ergo reuera duxerit hic *Propheta* meretricem, nam sic hoc *Herodis* *Capitolium* facillimum capere natu.

ij.
Si distin-
guat,

*ij. Distinguendo scilicet. Dicit enim possit, fornicationem, seu meretricium duplex esse; Vnum corporum, alterum Animorum, quod vltimum pertinet idololatriam adpellamus, quam Scriptura fornicandi & fornicationis vocibus significat.

Hoseas ergo verè duxerit meretricem; quid respondere; meretricem duxit, sed quae meretricem non corpore talis esset, id est, idolatram vocem duxit.

D. Hieronymus in Prologo *Hoseae*, ait fornicationem adpellari, non elocati corporis meretricem, sed spiritalem Deum ignorantem.

Idem in fine c. 4. in *Ezech.*

Hoseam autem iustum talem uxorem ducere fecerit, praesignaturum Dei, in *Synagogam* *Idololatriam* vacantem, aut vacaturam, amorem; vel *Christum* in *Ecclesiam* ex *Gentibus* aliquando colligendam, in electionem; ut *propheta* expellerit nunc Deum, nunc *Christum*. *Vxor* fornicaria seu idolatra, nunc *Synagogam*, nunc *Ecclesiam*, *Filij* autem fornicarii, nunc *Iudaeos*, nunc *Christianos*. Sensus fortasse apparet.

At hoc sensu, quid habes (*ô Rex*) ab *Hosca* ductam

unde tuas cum Herodiade falsi nominis nuptias tue-
aris?

Quæ conuentio? Corporum est, fornicatio tua; I-
sta animorum.

Dormire cum infideli vxore atque alienigena, lex
cumis Israelitæ permittit, dummodo illi vngues cri-
nelq; præsecirentur &c.

A dormire, cū non sua & aliena, cum fratria, id est
Herodiade, nunquam eade lex vlli omnino permittit.

Propheta aut quibus alius idolatram & alterius, re-
ligionis foeminam ducens vxorem, incontaminatus
manes poterat reddere meliorem; Tu autem seu qui-
us alius, ducens alterius viri vxorem, & te perdis, &
non seruas adulteram.

Ergo & hic vanum per fugium.

Sed agedū, quam possumus mitissimè atque vr-
banissimè, cum Rege transigamus, concedamulque
corporis fornicationem intelligi isthic oportere.

Quid tandem etiam hinc confici possit, ad incestus
cum Herodiade purgationem? Subrui facile est, quid-
quid superstruatur.

^{iii.} *Interpretando, dicendo scilicet, Vel appellari ista
vxorem fornicationum, non quod fornicaria fuerit ipsa,
ante suas cum Hosea nuptias, sed quòd filia meretri-
cis, & nata è fornicationibus matris cum aliquo vno
viro non suo sapius repetitis, ac sic filia fornicationum;
rel cum pluribus, qui cum adulteris portionem suam po-
nebant in vna matre oēs; Vel quod ante nuptias quidē
casta, sed tandem vxor Hosea effecta, etiā ipsa in ad-
ulteria, matrem imitata, collapsa sit, sicq; vxor forni-
cationum dicatur, non a præteritis seu nuptias antecē-
tibus, sed a futuris, aut iustas cum Propheta nuptias
consequitis, libidinibus.*

*iii.
si inter-
pretetur:*

Quidni eadem, & filia meretricis, & initio casta
dicatur, si mulier illa expressura fuerat Synagogam,
que cered si Abrahamus primus Synagoge fuit ex Ba-
bylonia meretricie illa magna & idolatriæ omnis fote
perenni oriūda quidem, sed tamen in ijs suis, in Abra-
hama, Isaac, Iacobo & reliquis illis primis patribus

castissima fuit, id est religionis veræ obsequiosa?

Quidni rursus & filia meretricis, & tamen casta Ecclesiæ ex Gentibus, quæ non adorant Deum, & per Christum sanctificandæ, & primæ gentibus feruentissimè Deum & Christum spem suam amaturæ, figura fuit?

Quidni denique eadem, ex casta primum, effecta vxor fornicationum atq; adultera, dici potest si præsignare, & doctis lineis representare tam debuit vel Synagogam, vel Ecclesiã, in Patria maioribus bonam, in nepotibus & posteris deturam, ac Deum suum in multis & sapè detestantem?

An non huc spectat, quòd subditur, *Quia fornicabitur terra à Domino?*

Si initio castra ducta, successu tēporis facta est in suo adultera, quæ Osæ culpa?

His sensibus ó bone Rex, quid facit ad causam tuam Prophetæ cum tali vxore congressus? cum matrem & peruersa lenis conuictus?

An idem filiam meretricis, cum casta est, ducere à alterius castam vxorem rapere, & suam confiteri meretricem? inuitare ad bonum; & ad malum pellere?

Misericordiæ quoddam genus est, è lupinari dolenscentulam adhuc virginem, ne deuirginetur, non meretricem ipsa quoq; abeat, in torum immaculatam, & iustas nuptias, abducere; crudelis verò libidinosam Herodiadem castam adhuc Philippi vxorem è casto thalamo, ad incestum abripere, & honestam matronam transforma in meretricem.

An idem, maritum rescire cum dolore (magno tamen rerum futurarum mysterio) violatam tam esse ab vxore sua, aut violatam tandem iri matrimonij fidem; Et alterius, & quidem fratris, thalamum incestè violare?

An idem, spontè sua male agere; & inuitum male pati?

Tu Rex malum egisti, Hofeas passus, & inuitus, & inusus, & quidem diuinitus.

Si apud Reges idem omnino est, libidinosè agere, inferreque iniurias, aut illas pati, & ægerrimè quidè, tamen ferre; cadamus nos causa cum Baptista, vincat Herodes, & resurgant impij in iudicio Si non idem, uti psal. 2. verè idem non est, viucamus cum Baptista, Rex causa cadat.

Quam Rex præposterè! Quoniam alius vim fortiter, quis illibèter, passus fuisse legitur vel auditur, idcirco vult Rex iustus dici, aut iniustus non haberi, qui vim simile intulerit alteri; Quasi diceret, quia alteri heui, esse bono, licet etiam alteri esse malo. Quare peregrinum.

Quoniam Hofeas vxorem, quæ tandem inhonestæ, & non satis integræ famæ fuit, tulit ut potuit, imò ut debuit, quia sic Deus propter mysterium iussit, cum illa dissimulauit, meretricatam in gratiam recepit; idcirco iure Herodes quoque Herodiadem fratris Philippi viuentis & videntis vxorem potest habere. Id ex eo sequi putat. At in qua tandem vel vrbe, vel Curia, vel schola, ita disputatur? Sed Rex est Herodes, & Princeps alij, quam literarum studijs occupatus, ignoscamus.

Cæterum à Patientia bonorum in malis, non consequitur, malis licere, ut ad mala audaciores fiant.

Neque istud Hofeæ exemplum, isto, quem nunc dixi, sensu vllam eius licentiam narrat, qua Rex prætexat suam; sed potius egregiam iniuriarum patientiam, & in iniuriam mulierem, mariti clementiam, quam Rex possit imitari.

* Denique, quidquid egerit, & ut ut egerit Hofeas, egit non sine diuino imperio; Rex quidquid hic egit, contra Dei imperium.

Præiudicio non peccauit Propheta, sine præiudicio Herodes imitando, peccauerit.

Si admittendum, Regi licere, quod Propheta (ut ante ceulatum est); hinc discat Rex potius, ægrè quidem, sed tamen pati (cum ira iusserit Deus) suo toro

ab alijs inferri, quam alieno, ipse inferre, inuicem
Sic pati, magis quam sic agere, regium arripit
manum est.

**Obiectio
duplex,**

Sed rursus reclamatur, & dicitur, Vulgò tenentur
Hosea vxore, etiã ante nuptias quaestuarium
habuisse, & sicut mulus & equus, in quibus
hominum sedet, sic cuius, paruo are, mercedem
prostituisse; duxisse scilicet illum iam notam
mercedem, vel professam vel deprehensam.

Imò (& Thome sensu) ipsum Hoseam cum ipsa
vxore dormuisse.

Quid si & ista quoque tibi, ô Rex, ita in Regem
licet, quantum sine Dei & Reip. offensione possis
officiosi sumus, ne nimio officij & veritatis studio
ficiamus) precariò concedamus?

**Uta etiã
concessa
Herodi
nihil pro
fit,**

Neque sic ex luto, in quo haeres, emerges, quam
iam dum Aethiopem (quod aiunt) hoc velat arripit
to lauas, atas magis.

* *J. ad primum* enim dicemus; Non id ad probum
& prophetae quasi licentiosi, & intemperantes
rium, sed ad magnam eius laudem quasi valde
cordis pertinere; qui scilicet erraticam illam &
libidinis feminam iam infamem, honestate
velut claustro, colligendo, & vxorem suam
eado, reddere studuerit meliorem.

Fecit ille hoc inter probos nec primus, nec
Ludimagistrum certè quemdam non indoctum
nostro, audiui, hoc studio, quam nouerat
duxisse, & valde laudo. Id enim erat, cum
lut ouem perditam, toto deserto quaerere, in
que humeris in caulam reportare.

Collegit ergò Hoseas vagam misericorditer
correctionis; Tu verò (Rex) Herodiadem
benè collectam, in gynaeo regio, inter choros
starum domicellarum sedentariam, familiam,
probi sui mariti domesticam probè casteque
tem, in vagam libidinem pellexisti, non tu
emendasti, sed probam corrupisti.

Non colligis tu, sed spargis.

Quæ igitur conuentio facti tui, cum Hofeæ? quis tibi hinc prætextus?

* ii. Ad secundum; Hofeam idcirco non peccasse, quod ut ita aliquoties dixi dispensante, & cõceptis impetante hoc tibi Deo perpetrari, si tamen perpetravit. Deus enim, ut mulieris illius dominus, potuit illam Prophetæ tradere, citra matrimonium, sæcundandam, ut agrum Dominus cuius agricolæ ad tempus standum, quod innui videtur hac adiectione (fac tibi filias fornicationum, id est, fornicatione, & non veris nuptijs, ex illa genera.

Tecum autem ô Rex) quod sæpè dixi, nullo Dei privilegio dispensatum.

* Denique. Si meretrix fuit, nullius fuit, libera fuit: Herodias autem alicuius, Philippi viri sui.

* iii. Adde meretricem illam non dici, fuisse vel consanguineam Hofeæ, vel a finem.

At hq dõ Herodias ista tua, imò nõ tua, fratria tua ẽ.

Attamen sanius dicatur, Hofeam cum iam vxore effecta dormiuisse. Apertè enim dicitur *sume tibi vxorem* &c.

Ita D. Aug. & Abulensis in Exod. meritò S. Thomæ in 1. 2. q. 100. art. 8. ad 3. opinionè explodit q. 35. & sup. prol. genef. c. 7.

Ac cum filias fornicationum dicemus, non ex concubitu extranuptiali natos, sed fornicarios & ipsos, instar matris, & idolarras aliquandò futuros.

Quo sensu, nihil est quod ab hoc prophetæ exemplo aucuperis (ô Rex) peccato tuo patrociniũ.

Ut ut sit, illa mulier, de qua nunc sermo, aut vxor iusta Hofeæ ex meretrice fuit, aut non fuit, ac sic Hofeas cum meretrice meretricatus est.

Si fuit, est quod sequare ô Rex in Hofea, qui collegit lapsum & correxit, aut corrigere studuit, nõ quod prætextas velamen malitiæ tuæ cum Herodiade, prophetæ quasi libertatem.

Si non fuit, & iubente Deo (ut constat) in eius tamẽ fundo inculpate seminavit ut, idem possis, ostende & tu diploma, & patentes (ut sic vocè) Dei viui, quibus iubea-

Obst
quoque
potius,

iubearis, vel vt minimum permittaris ac posse
ris, alienum fratris tui fundum arare, tuum
incultum sinere, id est, vxore priore repudiata
Herodiadem habere. Tum libentissimè herodiam
rigemus, tum toto fori campo cedimus, cum
sta.

Quorsum
mortui
causa tam
fusa acta.

Sin autem priuilegium aliquod Dei profertur
chuiuo tuo omnino non potes (vti reuera non potes)
patere, te Serenissime Rex, obsecrari, argui, in
& opportunè importunè clamari à Baptista, ab
dem sortis hominibus fastidiosum istud. Non
habere, vxorem fratris tui Philippi. Patere, ignes &
illas aeternas tibi paratas representari &c.

Hæc de hac causa Herodis hic aded late
res: non propter Herodem, cui iam aeternum
prodesse nihil possunt, sed propter viuos & viuos
& maximè Reges, ne in Herodianas libidines
dant, aut si inciderunt, vt respiciant.

I I I.

De ijs qua tolerantur. Et accessum viri ad vxorem
terius adhuc viuentis, vt hic nunquam toleratum.

Nec tamen aded Stoici nos, aut rigidi Catones
mus, vt nihil cuiquam, non etiam Regibus, de
iure cedendum, cum nullo de nulla re dispensandum
aut nihil conuiuendum censeamus.

Non sum ego, qui dicam, Nulli cedo Terminum, vt
in fabb.

Et si quid cui cedendum, aut conuiuendum
tusa aded gestamus pectora Franciscani, vt non
in gratiam Regum maximè id præstandum, quod
offensos haberi, Reipub. vtile esse satis ostendit
Anglicanum schisma sub Henrico VIII. & Gallicanum
conuersio, sub Regum magno miraculo.

Indulge-
da inter
dam quæ
dæ, ma-
xima Po-
tiorib;

Decret. p. 1. causa 1. q. 7. num. 16. Cyrillus in episto-
nuarium Ep. referente Iuone. Dispensationes regum
gunt nonnunquam, parum quidem à debito rigore
exire foras, vt minus aliquid luxuriant. Sicut enim in
mare nauigant, tempestate virgente, nauique periculis
xiati, quædam exonerant, vt cætera salua permanent.

nos cum non habemus saluandorum omnium negotiorum
penis certum linem. despicimus ex his quedam, ne cuncto-
rum patiamur dispendia.

Cic. lib. 4. ep. fam. ep. 9. Tempori cedere, id est necessitati
parere, semper sapientis est habitum.

Nauarchus prudens non semper, oppositis totis vi-
ribus ac remigibus, sed cum rati ventos, pro arbitrio,
tradere non potest, rateem ventis aliquando vel inuitus
tradit.

Putant nonnulli, non esse idem ferre, si quid ferendum
est, & probare, si quid probandum non est. Cic. ep. 6. lib. 9.
famil.

Putant, non omnem tolerantiam mali, culpam ha-
bere, aliquam vacare culpa, nonnullis ex causis.

* Primo, cum resisti omnino non potest, ob vim ex
aduerso maiorem.

* Secundo, cum permittitur id, cui resisti quidem
possit, sed damno forte maiori, quam commodo, in
quo genere multi vsuras publicas reponunt, Lupana-
panaria &c. mala forte necessaria.

Moyfes (inquiunt) innocens, etsi libellum repudij
tolerauit potius, quam iussit, scilicet, ne vxoricidij
familie truentarentur, ad duritiam cordis vestri, aiebat
Christus.

Bigamia, & vnus viri cum pluribus simul feminis
nuptiarum, initio innocenter dissimulatae, non modò vt
populus Dei latius propagaretur, sed ne vagi ferino
ritu concubitus magno prolis, & publicae honestatis
damno, frequentarentur.

Timotheus à Paulo circumcisus, & Gentes sub Pe-
tro iudaizarunt.

Ad duritiam cordis quorundam leges suas, quasi Les-
biam regulam, Legislatores quidam aliquando infle-
xerunt.

Putant, quod opinionum commenta delet dies, natura in-
dicia confirmat. Cic. 2. de Nat. Deorum.

Quod ratio nequit, sepe sanauit mors. Senec.

Curando fieri quedam peiora videmus

Vulnera, quae melius non tetigisse, fuit. Ouid.

Sordes

Quidò si
ne culpa,

Exempla
magnorum
virosum
huc face-
re;

Sordes corporis mauult medicus non omnino re, quam venas omnes egro, & viscera, aperire.

A. Gell. lib. 17. noct. c. 15. *V*triusque Helebori scilicet & nigri) esse hanc vim, ut humores noxios, & causas morborum sunt, extrahant. Esse autem periculis inter causas morbum omni corporum via patefacit, que ipsa, in quibus causa viuendi est, exinaniantur, cum omni naturalis alimoniae fundamento, homo exhaletur.

Matth. 13. Seruis ante messem eradicatis zizanias stentibus respondit paterfamilias, *N*onne fruges zizanias, eradicetis simul cum eis & triticum

Desient potius bona mater prolis nates erant, quam (quod dici vulgo solet) vel languent, aut nafum auellat.

Iacturam partis mercium faciet potius, magis pestate, cautus mercator, quam dum nimis vitare amittere, etiam que salua esse poterant per iacturam (cum iactura importune seruata) volens uolens erant.

Iactura in loco, pro lucro est.

D. Augustinus ep. 48. *N*on propter malos boni desunt, sed propter bonos mali tolerandi sunt, sicut tolerauerunt Prophetæ, contra quos tanta dicebant.

Bonos, iuxta obpositis malis positos, magis adparituros.

Imò &
Dei ip-
sus.

Oportet hereses esse, ut, qui probati sunt, manifestentur

A Deo, Heuæos Iebusæos, & reliqua calum barorum monstra, inter Iudæos, exercitij cauda, relictos.

Deum, fomitem peccati in homine omnino extinxisse.

Scipionem Nasicam laudari, qui Carthago deleri funditus nolisset, ne sine hoste langueret, mana virtus, & vitia agminatim, cedente Virtute, rumperent.

Autorem
Romam
ad Paulū
V. motu
proprio

Et alia multa, quæ nuper Romæ dixi, scripsi Pontificem Opt. Max. Paulū V. anno 1607. cu

Belgica Pacis sibi ibidem pro religione, pro patria motu proprio philosophat. Benediclus Deus, qui deum agro tanti, multis ante annis velle, multis moliri, & eidem infirmo, a multis deserto, imò & impugnato dedis perficere. Tu Patria, si bene quid de te merui, vivo & mortuo bene precare; si malè, ignosce, & mihi Superos placa.

Sed ad rem. Ergò ego Regibus & Potentibus, in nonnullis, quæ iuris sunt merè humani ac positiui aliquandò pure indulgeri posse, aliquandò etiam oportere, in diuinis autem inuicè conuerti, postquam scilicet omnia monitis, minisque, & flagellis Ecclesiasticis frustra tentata sunt, & cum adparet, periculosa morbo ipso fore remedia;

Sanderi lib. 1. de schismate Anglicano. Iulius 2. Henrico VIII. Angliæ Regi, permittit ducendam vxorem Catharinam, fratricam suam, id est, ex fratre suo Arthurio viduam, infecundam, forsitan & intactam, vt Regi in ipsius procuratores adfirmabant.

Moneo interim eos, qui lege diuina vetitis, conuientia tamen maiorum dissimulatis, vacant, vt vsuris, vt lupanariis &c. peccato apud Deum non catere, qui videt cogi Praefectos, ad duritiam cordis ipiorum, conuicere.

Reges quoque ipsos, quibus plus videtur licere, aut indulgeri posse, deceat minimum libère, sui primum potèntissimos Reges esse, seque in plurimis vincere, vincendi genere augustissimo.

Egypti digna literis aureis sententia est. Sicut boni Principis vita, probitatis quadam prescriptio, & per vniuersas viuendi forma est: ita Imperatoris colluuiò, lex flagitiorum est.

Notandumque valdè feridè est (quod ad causam Baptistæ cum Herode facit) nunquam vlla bona lege, aut indulto, permillum, vt coniux vel non coniux ad alterius viuentis coniugem accederet. Herodes enim coniuge alterius viuentis (ne addam fratris) abutebatur.

Genes. 20. Abimelechi Regis Geraræ curia tota diui-

profes-
tus, an-
no. 1606.

In turis
diuini tra-
men trās-
gressione
non nisi
inuitissi-
mè cōni-
uendum.

diuinitus flagellata, sterilitate omnium mulierum
quod is vnus Saram Abraham vxorem ad se traxit
xisset. Antidoro illo scilicet tantum facinus
Deus praeueniebat.

Genes. 26. Abimelech Rex Palaestinarum in Ge-
etiam hic valde religiosus: Vt enim primum
ex collisione coniugum mutua; Rebecam illius
xorem esse, gaudius est, eam nec a se, nec a quocumque
adhuc ad tactam fuisse; *praeceptumque omni populo dicitur*
Qui tetigerit hominum huius vxorem morte morietur. Sicut
est, vxor est, nefas ab alio, quam a suo contingit.

Otto Ehringensis ep. l. 6. hist. c. 3. refert, Lotharum
Imp. Excommunicationis gladio, a Nicolao
Max percussum, quod vxore sua Regina Thiburgina
falso praetextu incestus, repudiata; Vvaldradem
concubina vxorem ac Reginam fecisset, Guadericum
que Archiepiscopum Coloniensem, & Thegericum
Treuerorum Archiepiscopum, veriti diuortij, in
cesarumque deinde nuptiarum adiutores, exacerbatos,
exulesque in Italia factos; permittit eis rati-
laicali communionem, è viuis excessisse.

D. Lambertus Leodiensium Episcopus, Pipinum
Principem, Toppilia coram increpare ausus, quod
Alpaidem pellicem, Pleutrendam superinduxisset. Co-
raturum se Orci fastidium (sic enim illam vocabatur)
tra Ecclesiam fieri. *Ioan. Placentius Dominicus in Co-*
logo Anistitum Tugarorum &c. in Lamberto.

Sanderus lib. 1. de schismate Anglie. Clemens Septimus
eum Henrico VIII Anglorum Rege valde virgenter
penfare noluit, vt Catharina vxore fecunda repulsa
ta, alteram, Annam Bolenam, illam Angliae eximiam
facem, Elisabethae illius Antipapissae matrem ducit
& sororem (quis hoc credat, aut capiat) duceret, et
iam autè libro doctissimo pro septem Ecclesiae Sacramen-
tatione de tota Ecclesia optime esset meritis, & praeter
Sedem Apostolicam nuper propugnasset. maxime que
Clementis ipsius personam ex manibus hostium ereptam,
vindictam sibi perpetuo deuinxisset. Optime Angliam
enim vel totam perire satius, quam Sedem, Scelerum
pau-

Non etiã
conuen-
tibus,

principem, Sedis auctori Christo contraria committente, aut Sessorem, Assessorum gratia, spontè perire.

Non licet omninò, etiam si vel maritus ipse aut vxor concedat, aut iubeat, ne quidem si vterque coniux consentiat. *Quid enim Deus coniunxit, homo non separet.*

Nicolai cuiusdam, vnus ex septem Diaconis per Apostolos electis, iam pridem explosa sententia est, communionem quoque vxorum, vti & Sanctorum factio suo introducentis. Is enim cum ad vxorem formolum redisset, à qua religionis causa tantisper se continebat, atque ei ab Apostolis obiecta esset Zelotypia, vt notam ad eò deformem dederet, & calumniam ostenderet, vxorem in medium Apostolorum dicitur produxisse, quasi que in orbem circum egisse, illaque propinasse, & si quis veller eam habere, permisisse. *Quod eius factum (ait August. libr. de hæresib. c. 5.) in seclam turpissimam versum est, qua placet vixus indifferens feminarum. Sectam Nicolaitarum adpellarunt.*

Contra Nicolaitas,

Apoc. 2. *Sed hoc habes (ait Dominus ore Iohannis) quia odisti facta Nicolaitarum, quæ ego odi.*

Vide Epiph. lib. 1. cont. hæres. hær. 25.

Euseb. lib. 3. hist. Eccl. c. 29.

Niceph. lib. 3. c. 15.

Clementem Alex. lib. 3. Stromatum.

Lycurgi leges simile aliquid permittentes, vel hoc nomine, nusquam alibi, quam Lacedæmone, sunt receptæ.

Lycurgus,

Anabaptista etiam idcirco cordatis viris omnibus graues ad videndum, & audiendum.

Semi homines illos, qui coniugum riuales ferunt, vel inuitissimi etiam patiuntur, summa contumelia cuculos vulgus adpellat; alij, ignominiosissimè (et si abusu profanissimo sanctissimi nominis, iam antè à me damnato) bonos Iohannes, aut Iohannem benè volo; ad eò vel vulgo risa indigna, coniugis cum externate communitio.

Et coniugum custodes negligiores,

Catonem illum Vricensem (quem Porcium potius, imò

imò porcum hic adpellarim) ferunt quidem Herodis amico Martiam coniugem roganti celsè, & dandam imò abutendam, eandem quæ postea Herodis hæredem recepisse. Sed ei Cæsar auaritiæ causa obiecit, *Dimisit* (inquit) *ut locupletem reciperet, de ipsa sanè operæ præcium.*

Faxit Deus, ut maritos eiusmodi in Christianis perire non sit, qui uxores alijs cedant & loquentes, & benter earum adulteria dissimulent, ut honores, & diuitias à riuilibus illis, vel, riuallibus interuentu, adipiscantur, Vxoribus, quasi equis ductitijs, & multis meritotijs abutentes.

Res enim ea plusquam ferina, cum etiam feris à riuilibus si quas norunt planè abhorrentur, sitim extincturæ, inuicem ferè prælicentur, à quo eodem riuulo hauustum perunt.

Quò Herodes dā nabilior.

Quo Regis Herodis adulterium cum Herodias quam contra leges, contra Philippi mariti & voluntatem retinebat, nequius censendum est.

Quid. libr. Heroidā, ep. Acontij ad Cydipen.

Philippi (non dubito) ad Herodem crebre hæc huiusmodi querimonia: *Ulle snus meus est, mea oscula sumis.*

*A mihi donato corpore tolle manus.
Asterius thalamo tibi nos, tibi dicimus, exis
Quid facis? hinc exi; non vacat iste iborui.*

ECHO
CONCIONIS XVI.

THEMA Dicebat enim Iohannes Herodis: *Noli tibi habere uxorem fratris tui.* Marci. 4. Mat. 14.

Facta repetitione visitata, sic propositum;

Dicendum hodie mihi

Quæ causæ ex parte Herodis
Baptistam, ut Herodem possideret
sum, quam Herodiadem intercepit
Quæ causæ ex parte ipsius Baptistæ
A V E.